

На основу члана 13. став 1. тачка 3) Закона о Фонду за науку Републике Србије („Службени гласник РС”, број 95/18 – у даљем тексту: Закон) и члана 10. став 1. тачка 4) Статута Фонда за науку Републике Србије број УО 2/19 од 17. априла 2019. године, на 9. седници одржаној дана 31.10.2019. године, Управни одбор Фонда за науку Републике Србије доноси

Програм сарадње српске науке са дијаспором: ваучери за размену знања – Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројеката

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Актом Програма сарадње српске науке са дијаспором: ваучери за размену знања (у даљем тексту: Акт) уређују се циљеви Програма, услови расписивања и поступак спровођења јавних позива у оквиру Програма, а посебно поступак и услови пријављивања предлога пројеката, поступак и критеријуми евалуације предлога пројеката, поступак праћења остварења пројеката, поступак оцењивања резултата пројеката, услови финансирања, као и права и обавезе корисника средстава пројеката, дефинишу особе које могу бити корисници овог програма, услови које треба да испуне институције у којима се гостује, начин селекције предлога пројеката и начин трошења средстава.

Овај програм је први од три планирана програма у оквиру Развоја сарадње са дијаспором и представља финансијски подстицај који омогућава научно-истраживачким организацијама (у даљем тексту: НИО) развој сарадње са дијаспором и унапређење капацитета кроз краткотрајне посете истраживача из Србије стручњацима из дијаспоре и подршку заједничким активностима, а реализује се у форми ваучера.

Члан 2.

Под појмом Дијаспора се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству и припадници српског народа исељеници са територије Републике Србије и њихови потомци.¹

Лица из става 1. овог члана у тренутку подношења пријаве не могу имати пребавилаште и/или боравиште у Републици Србији најмање годину дана од дана објављивања Јавног позива за овај програм.

¹ Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије.

Члан 3.

Програм Развој сарадње са дијаспором (у даљем тексту: Дијаспора) реализује се у укупном износу од 800.000 евра и финансира се из буџета Републике Србије.

Члан 4.

Програм је намењен индивидуалним истраживачима и/или тимовима истраживача предвођеним Руководиоцем пројекта (у даљем тексту: Руководилац) који желе да успоставе сарадњу са стручњацима који се баве развојем и истраживањима из дијаспоре (у даљем тексту: Партнер на пројекту).

Уколико индивидуалан истраживач подноси Предлог пројекта са партнером из дијаспоре, термин Руководилац пројекта се у даљем тексту односи на њега, без обзира на непостојање пројектног тима.

Члан 5.

Циљ Програма је успостављање научне сарадње са дијаспором ради унапређења и размене знања, успостављања или унапређења научне сарадње, заједничког рада на научно-истраживачким и истраживачко-развојним проблемима и изазовима, објављивања заједничких радова и патената, подршке развоју нових услуга, комерцијализацији производа, трансфера технологија, ширење мреже и сарадње са дијаспором, као и припреме предлога заједничких пројеката за конкурисање код иностраних фондова. Програм подржава основна и примењена истраживања у свим истраживачким областима, без унапред дефинисаних приоритетних тема.

Члан 6.

Руководилац пројекта може бити истраживач из Србије који задовољава следеће услове:

- има објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате из области Предлога пројекта;
- запослен је у акредитованој НИО у Србији.

Сви чланови пројектног тима су истраживачи који су запослени или ће бити запослени у акредитованој НИО (или иновационом центру чији је оснивач акредитована НИО) за време трајања Пројекта, имају истраживачко или научно звање или еквивалентно звање у високом образовању. Област рада чланова тима треба да је компатибилна са експертизом Партнера на пројекту.

Партнер на пројекту је стручњак из дијаспоре који се бави истраживањима и развојем најмање 5 година и који има релевантно искуство у својој области.

Стручњак из дијаспоре може да буде истраживач запослен у иностраној НИО, или стручњак запослен у компанији или институцији која се бави истраживањима и развојем.

Уколико је стручњак из дијаспоре запослен у научно-истраживачкој организацији у иностранству, поред услова из става 3. овог члана, мора испунити и услов да има научни

назив доктора наука, објављене и рецензирани научне радове из области Предлога пројекта и друге научноистраживачке резултате.

Уколико је стручњак запослен у компанији или институцији која није НИО, поред услова из става 3. овог члана, мора испунити и услов да има научни назив доктора наука, или да руководи лабораторијом, развојним или истраживачким сектором.

Члан 7.

Трајање Пројекта је до годину дана.

Члан 8.

Максимални износ по Пројекту је до 10.000 евра, у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије, и додељује се у форми ваучера.

Члан 9.

Руководилац подноси пријаву Пројекта која садржи следећу документацију:

1. Предлог пројекта на посебном обрасцу,
2. биографије Руководиоца и свих чланова тима из Србије и Партнера на пројекту (са библиографијама), обједињено у јединствени документ,
3. потврду институције у којој је запослен стручњак из дијаспоре, којом се даје сагласност са Предлогом пројекта, и потврђује да ће се члановима тима омогућити приступ и рад у просторијама те институције, у складу са Предлогом пројекта,
4. потписану Изјаву НИО, Руководиоца пројекта и чланова тима о прихватању услова Програма, о сагласности са Предлогом пројекта, према приложеном моделу који је саставни део документације,
5. доказ о испуњености услова чланова пројектног тима, према спецификацијама дефинисаним у Упутству.

Документација из става 1, тачке 1-3 се попуњава и подноси на енглеском језику, а документација из става 1, тачке 4-5 се попуњавају и подносе на српском језику.

Члан 10.

Предлог пројекта треба да садржи циљеве Пројекта, планиране активности, однос предложених активности на Пројекту са пројектованим дугорочним циљевима, компатибилност истраживача у Србији и дијаспори, очекиване резултате и финансијски план укључујући и начин утрешка средстава.

Члан 11.

Средства из овог Пројекта се могу користити за путне трошкове истраживача из Србије, укључујући превоз, смештај, дневнице и локални превоз у иностранству, путно осигурање, трошкове прибављања визе и пријаве боравка и слично. Дозвољени трошкови

такође укључују и набавку потрошног материјала који ће бити коришћен за реализацију Пројекта, као и трошкове дисеминације Пројекта.

Боравци чланова тима у иностранству могу трајати највише до три месеца по истраживачу, што се може реализовати у континуитету или из више посета, у складу са потребама Пројекта. Могуће је да више чланова тима истовремено борави у иностранству. Средства се морају искористити у року од 12 месеци од потписивања Уговора о финансирању реализације одобреног Пројекта Фонда за науку Републике Србије (у даљем тексту: Уговор).

Средства из Фонда за науку Републике Србије исплаћују се НИО у којој су запослени Руководилац Пројекта и чланови пројектног тима. Трошкови накнаде НИО су дозвољени до 5% од укупног буџета Пројекта.

Члан 12.

Средства из овог Пројекта се не могу користити за плате или хонораре; путне трошкове стручњака из дијаспоре, путне трошкове лица која нису чланови тима; набавку, изнајмљивање, надоградњу, поправку или амортизацију опреме; камате или покриће дуга према било којој страни; трошкове за реализацију пројекта (или активности) који се већ финансирају из других извора; и друге услуге.

Члан 13.

Средства одобрена за Пројекат биће исплаћена НИО у којој је Руководилац Пројекта тј. пројектни тим из Србије запослен са следећом динамиком: 50% одобреног буџета Пројекта у року од петнаест дана од потписивања уговора о додели ваучера и реализацији Пројекта, и преосталих 50% по утрошку средстава и одобреном извештају о активностима реализованим до датума подношења извештаја.

Члан 14.

Руководилац Пројекта је у обавези да припреми прелазни извештај, по утрошку 50% средстава, и завршни извештај, у року од 30 дана од завршетка трајања Пројекта.

Сваки извештај садржи два сегмента, један о реализованим активностима и резултатима Пројекта и други о утрошку средстава. Извештаји се достављају на формулару Фонда за науку, а потписују их Руководилац, НИО и представник² иностране институције у којој су се пројектне активности реализовале.

Руководилац и акредитована НИО у Србији која је носилац Пројекта потписују оба сегмента извештаја, тј. сегмент о реализованим активностима и резултатима Пројекта и сегмент о утрошку средстава. Институција Партнера у иностранству потписује сегмент извештаја који се односи на реализоване активности и резултате Пројекта.

² Руководилац лабораторије, сектора, директора, декан или друго лице овлашћено да потписује извештај.

По примљеном извештају (прелазном односно завршном), Фонд за науку Републике Србије доставља Руководиоцу и НИО потврду о прихватању извештаја, захтев за изменама или предлог мера у случају да извештај није прихватљив.

У случају да извештај није прихватљив, Фонд за науку може обуставити даљу исплату средстава или тражити повраћај средстава.

Руководилац је у обавези да писаним путем информисе Фонд за науку Републике Србије о свим непредвиђеним околностима или нерегуларностима током трајања Пројекта.

Уколико током трајања Пројекта дође до потребе за изменом у односу на предложене и одobreне активности, као и резултате, потребно је писаним путем информисати Фонд за науку и тражити писану сагласност за наставак реализације Пројекта.

Руководилац је у обавези да, у оквиру завршног извештаја, информисе Фонд за науку Републике Србије о свим резултатима постигнутим до завршетка Пројекта.

Руководилац је у обавези да писаним путем настави да информисе Фонд за науку у периоду до 12 месеци након завршетка пројекта, уколико се резултати Пројекта односе на наставак сарадње, објављивање заједничких научних резултата или конкурисање за иностране фондове.

Члан 15.

Трошење средстава која су у вези са реализацијом Пројекта чије је финансирање одобрено по Програму обављају се у складу са законом и Уговором.

Руководилац је у обавези да одговарајућу документацију која се односи на трошкове из става 1. овог члана достави Фонду за науку у складу са одобреним Предлогом пројекта, Уговором или на писани захтев Фонда.

НИО у којој је Руководилац/Пројектни тим запослен је у обавези да врати неутрошена и/или неоправдано утрошена средства на Пројекту у року од 15 дана од добијања захтева Фонда.

Члан 16.

Руководилац је у обавези да управља Пројектом савесно, одговорно и у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита животне средине, поштовање људских права и забрана дискриминације, родне равноправности, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса и другим прописима од значаја за законито спровођење пројектних активности.

Све исплате извршавају се у динарима (РСД) према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, на посебан део текућег рачуна НИО који се користи само за Програме Фонда за науку Републике Србије.

Руководилац и сви чланови тима се обавезују да ће сарадњу на овом Пројекту користити за унапређење својих знања, вештина, методологија рада, трансфера знања у НИО у којој су запослени. Чланови тима се обавезују да ће наставити да имају радни

однос у Републици Србији у трајању од најмање годину дана по завршетку Пројекта (или бити пријављени и евидентирани у Националној служби за запошљавање Републике Србије). У супротном случају, члан тима је у обавези да врати средства у двоструком износу на она која су уплаћена односно утрошена у оквиру овог програма за активности тог члана тима.

Члан 17.

Фонд за науку прати реализацију Пројекта оцењивањем извештаја о резултатима Пројекта.

Праћење реализације пројекта прописано је одговарајућим актима Фонда за науку и законом.

II ЈАВНИ ПОЗИВ

Члан 18.

Јавни позив, за пријаву Предлога пројекта којима се реализује програм Развој сарадње са дијаспором за 2019. годину садржи:

- назив Програма;
- циљеве Програма;
- трајање Пројекта;
- услове које треба да испуне учесници Пројекта;
- укупан буџет за остваривање Програма по јавном позиву;
- начин подношења предлога пројекта;
- списак потребне документације и обрасце;
- поступак за евалуацију предлога пројекта;
- друге податке од значаја за спровођење и реализацију Програма.

Јавни позив се објављује на сајту Фонда за науку (www.fondzanauku.gov.rs).

III. ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ

Члан 19.

Пријава са Предлогом пројекта подноси се искључиво електронски, са документацијом наведеном у Јавном позиву на сајту Фонда за науку.

Предлог мора бити потпун и садржавати све потребне прилоге, непотпуни предлози се неће разматрати.

Предлог подноси истраживач који је и Руководилац Пројекта.

Члан 20.

Учешће на пројектима у оквиру овог Јавног позива подразумева да:

- истраживач може бити учесник на само једном Предлогу пројекта у оквиру овог позива;
- Пројектни тим може поднети Предлог пројекта само са једном иностраном институцијом /НИО/ компанијом у оквиру овог Јавног позива у којој је запослен минимално један стручњак из дијаспоре;
- једна НИО из Србије може реализовати више пројеката са истом НИО/институцијом из иностранства, али учесници програма морају бити различити у оквиру тих сарадњи;
- један Партнер на пројекту (и инострана институција у којој је запослен) могу учествовати на више пројеката у оквиру Програма, с тим што се чланови пројектног тима на сваком од пројеката морају разликовати.

IV. ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Члан 21.

Критеријуми за евалуацију су:

- 1) Изврсност - оцена научне заснованости и квалитета, иновативности и изврсности идеје на којој се заснива Пројекат;
- 2) Утицај - оцена потенцијала Пројекта за решавање изазова у оквиру јавног позива;
- 3) Реализација - оцена тима и капацитета за успешну реализацију пројеката.

Члан 22.

Након отварања позива, Фонд за науку периодично, а најмање једном у 15 дана, прикупља и проверава пристигле пријаве и спроводи евалуацију пројеката.

Евалуацију пројеката обавља Програмски одбор за евалуацију (у даљем тексту: Програмски одбор).

Избор и именовање чланова Програмског одбора уређени су Актом о процедурама за припрему Програма и селекцију предлога пројеката и Актом о процедурама за избор чланова стручних тела и рецензената Фонда за науку Републике Србије.

Програмски одбор за евалуацију „Програма сарадње српске науке са дијаспором: ваучери“ има три члана. Чланови Програмског одбора прегледају пристигле предлоге пројеката периодично, а најмање једном у две недеље и попуњавају евалуациони формулар који је саставни део пројектне документације, и писаним (електронским) путем се изјашњавају да ли су сагласни да се предлог подржи. Уколико нису сагласни, писано образложење се доставља Руководиоцу Пројекта. Евалуациони формулар садржи 12

питања, од којих свако носи до 2 поена. Минималан број поена који Предлог пројекта мора да задовољи је 16, укупан број поена евалуатор може да додели Пројекту је 24.

Члан 23.

Програмски одбор предлаже Научном савету листу пројеката који су задовољили све услове за финансирање. Листа пројеката се разматра на првој наредној седници Научног савета, након чега Научни савет даје сагласност на предложену ранг листу и доставља је Управном одбору заједно са мишљењем о тој листи.

Управни одбор на првој следећој седници доноси одлуке о коначној листи пројеката који се прихватају за финансирање.

Поступак се спроводи итеративно, до утрошка средстава.

Члан 24.

Фонд ће обавестити подносиоца пријаве о резултатима евалуације у року од 60 дана од датума добијања Предлога пројекта.

Јавни позив траје док опредељена средства не буду утрошена.

Пријава може бити одбијена као непотпуна у складу са чланом 19. овог програма и неприхватљива уколико неки од услова јавног позива није испуњен, или на основу неког другог образложеног разлога о одбијању. У том случају Фонд ће обавестити Руководиоца о својој одлуци и разлозима одбијања.

Члан 25.

За Предлоге пројеката који су одобрени за финансирање потписује се Уговор са Фондом за науку.

VI. ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА

Члан 26.

Обавеза Руководиоца је да обезбеди промоцију Пројекта и видљивост резултата пројекта, објављивањем научних публикација, промоцијом у медијима и на друштвеним мрежама и на друге начине.

Обавеза Руководиоца и чланова пројектног тима је да се пројектне активности заједничке сарадње, а посебно делови посета и боравка код партнера из дијаспоре, документују у виду мултимедијалног садржаја, укључујући кратке видео записе и фотографије.

Сугерише се заједничко објављивање радова у водећим часописима, као и водећим међународним конференцијама из те области. У радовима објављеним у часописима и приказаним на конференцијама, Руководилац и учесници Пројекта у обавези су да наведу да су резултати проистекли из Пројекта који финансира Фонд за науку.

Руководилац је дужан да у било ком тренутку трајања Пројекта, као и најмање годину дана након тога, омогући заинтересованим лицима приступ резултатима Пројекта.

Препоручује се да се примарни подаци прикупљени током реализације Пројекта систематизују, структурирају и електронски форматирају и да им се омогући отворени

приступ (енг. open data). Важно је да се током трајања Пројекта води рачуна о интелектуалној својини, посебно у оквиру сарадње и активностима које укључују комерцијализацију производа.

Члан 27.

Овај Акт ступа на снагу по добијању сагласности Владе Републике Србије, даном објављивања на огласној табли Фонда за науку Републике Србије.